

COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 30.5.2012
COM(2012) 304 final

Recomandare de

RECOMANDARE A CONSILIULUI

privind Programul național de reformă pe 2012 al Danemarcei

și care include avizul Consiliului privind Programul de convergență al Danemarcei pentru perioada 2012-2015

{SWD(2012) 304 final}

Recomandare de

RECOMANDARE A CONSILIULUI

privind Programul național de reformă pe 2012 al Danemarcei

și care include avizul Consiliului privind Programul de convergență al Danemarcei pentru perioada 2012-2015

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice[1], în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice[2], în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene[3],

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European[4],

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

după consultarea Comitetului economic și financiar,

întrucât:

(1) La 26 martie 2010, Consiliul European a aprobat propunerea Comisiei Europene de a lansa o nouă strategie pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică, Strategia Europa 2020, bazată pe coordonarea sporită a politicilor economice, care se va concentra pe domeniile-cheie în care sunt necesare acțiuni în vederea stimulării potențialului de creștere durabilă și de competitivitate al Europei.

(2) La 13 iulie 2010, Consiliul a adoptat o recomandare privind orientările generale pentru politicile economice ale statelor membre și ale Uniunii (2010-2014) și, la

---

1 JO L 209, 2.8.1997, p. 1.
2 JO L 306, 23.11.2011, p. 25.
3 COM (2012) 304 final.
4 P7_TA (2012) 0048 și P7_TA (2012) 0047.

21 octombrie 2010, Consiliul a adoptat o decizie privind orientările pentru politicile de ocupare a forței de muncă ale statelor membre[5], care formează împreună „orientările integrate”. Statele membre au fost invitate să țină seama de orientările integrate în cadrul politicilor economice și de ocupare a forței de muncă aplicate la nivel național.

(3) La 12 iulie 2011, Consiliul a adoptat o recomandare privind Programul național de reformă pe 2011 al Danemarcei și a emis avizul cu privire la Programul actualizat de convergență pentru perioada 2011-2014 al Danemarcei.

(4) La 23 noiembrie 2011, Comisia a adoptat cea de a doua analiză anuală a creșterii, marcând începutul celui de al doilea semestru european de coordonare ex-ante și integrată a politicilor, care este ancorat în Strategia Europa 2020. La 14 februarie 2012, Comisia a adoptat, în baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Raportul privind mecanismul de alertă[6], în care a identificat Danemarca ca unul dintre statele membre pentru care urma să fie efectuată o analiză aprofundată.

(5) La 2 martie 2012, Consiliul European a aprobat prioritățile pentru asigurarea stabilității financiare, consolidării fiscale și acțiunilor de promovare a creșterii economice. Consiliul European a evidențiat că este necesar să se continue consolidarea fiscală diferențiată favorabilă creșterii, să fie restabilite condițiile normale de creditare a economiei, să se promoveze creșterea și competitivitatea, să se abordeze șomajul și consecințele sociale ale crizei și să se modernizeze administrația publică.

(6) La 2 martie 2012, Consiliul European a invitat, de asemenea, statele membre care participă la Pactul euro plus să își prezinte angajamentele în timp util pentru a fi incluse în programele lor de stabilitate sau de convergență și în programele lor naționale de reformă.

(7) La 30 aprilie 2012, Danemarca și-a prezentat Programul de convergență pentru perioada 2012-2015 și Programul național de reformă pe 2012. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp. În analiza aprofundată[7] pe care a realizat-o în temeiul articolului 5 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, Comisia a concluzionat că Danemarca se confruntă cu un dezechilibru extern și intern, care nu este însă excesiv.

(8) Pe baza examinării, în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului, a Programului de convergență pe 2012, Consiliul consideră că scenariul macroeconomic care stă la baza proiecțiilor bugetare din program este plauzibil. Scenariul care preconizează o creștere a PIB-ului la 1,2 și 1,5% în 2012, respectiv în 2013, este conform, în linii mari, cu previziunile Comisiei din primăvara anului 2012 de 1,1 și 1,4%. În consecință, deficitele bugetare sunt puțin mai mici în programul de convergență (4,0 și 1,8% din PIB în 2012, respectiv în 2013, comparativ cu 4,1 și 2,0% din PIB în previziunile Comisiei din primăvara anului 2012). Obiectivul strategiei bugetare prezentat în program este corectarea deficitului excesiv până în 2013 și atingerea unui obiectiv bugetar pe termen mediu care să constea cel puțin într-un buget echilibrat în termeni structurali în 2020. Prin urmare, programul confirmă obiectivul bugetar pe termen mediu anterior, care reflectă în mod adecvat cerințele

---

5 Decizia 2012/238/UE a Consiliului din 26 aprilie 2012.
6 COM (2012) 68 final.
7 Documentul de lucru al serviciilor Comisiei SWD(2012)153 final.

Pactului de stabilitate și de creștere. Deficitul global planificat pe 2013 este conform cu corectarea la timp a deficitului public excesiv și, pe baza soldului bugetar structural (recalculat)[8], efortul fiscal planificat pentru anul menționat anterior respectă recomandarea Consiliului emisă în iulie 2010, în cadrul procedurii de deficit excesiv. Traiectoria de consolidare a devenit mai concentrată spre finalul perioadei vizate comparativ cu planificarea anterioară și sunt necesare eforturi considerabile în 2013 pentru a se asigura ajustarea structurală necesară. Riscurile de a nu se atinge, în 2013, valoarea de referință de 3% din PIB sunt limitate. Comisia a identificat în previziunile de primăvară din 2012 o valoare a deficitului de 2,0% din PIB. Pe baza soldului bugetar structural (recalculat), începând din 2013, ameliorarea bugetară estimată a soldului bugetar structural va fi mai mică de valoarea de 0,5% din PIB prevăzută în Pactul de stabilitate și de creștere. În același timp, se estimează că rata de creștere a cheltuielilor publice, luând în considerare măsurile discreționare privind veniturile, va fi în concordanță cu obiectivul de referință în materie de cheltuieli prevăzut în Pactul de stabilitate și de creștere. O parte a deficitelor bugetare va fi finanțată prin reducerea contului guvernului deschis la Banca Națională a Danemarcei. Se estimează că valoarea brută a datoriei publice a Danemarcei va scădea de la 46,5% din PIB în 2011 la 41,1% în 2015, cu mult sub 60% din PIB.

(9) Creșterea ofertei de forță de muncă este o prioritate principală pentru Danemarca în vederea asigurării, pe viitor, a bunăstării și a sustenabilității fiscale. În 2011, Danemarca a încheiat o reformă ambițioasă a sistemului de pensii aferent pensionării anticipate voluntare și a introdus, astfel cum prevăzuse, majorarea vârstei standard de pensionare și corelarea acesteia cu speranța de viață. Accentul trebuie pus acum pe reforma sistemului de pensii de invaliditate și a sistemelor de ocupare a locurilor de muncă subvenționate (sistemul de locuri de muncă flexibile – *flex job*). Guvernul a prezentat o propunere de reformă în acest domeniu, care ar trebui pusă în aplicare cât mai repede. Decalajul tot mai mare privind rezultatele ocupării forței de muncă între migranți și restul populației active trebuie, de asemenea, abordat.

(10) Creșterea productivității muncii în Danemarca a încetinit în cursul ultimelor decenii, una dintre cauze fiind înregistrarea unor rezultate relativ slabe în domeniul educației. În ciuda unui nivel ridicat de cheltuieli în domeniul educației, calitatea sistemului de învățământ danez — măsurată pe baza sondajului PISA al OCDE – este doar medie. Mai mult, în general, studenții își încheie studiile la o vârstă mai înaintată decât în alte state membre și ratele abandonului școlar din instituțiile de învățământ profesional sunt relativ ridicate. Pentru a face față provocărilor din acest domeniu, guvernul a anunțat o serie de noi măsuri, atât pentru învățământul obligatoriu, cât și pentru învățământul secundar. Bugetul pe 2012 sprijină, de asemenea, introducerea unor clauze sociale în cadrul procedurilor de achiziții publice și a unor măsuri prin care întreprinderile private să beneficieze de avantaje financiare la oferirea de stagii de ucenicie, pentru a crește numărul de locuri disponibile. Creșterea numărului de stagii de ucenicie oferite va fi abordată, de asemenea, în cadrul negocierilor tripartite și în cadrul lucrărilor unui comitet interministerial.

(11) Un alt motiv posibil al încetinirii creșterii productivității este nivelul relativ redus al concurenței în Danemarca. În 2011, a fost adoptat un pachet în materie de concurență,

[8] Soldul ajustat ciclic, din care se deduc măsurile punctuale și temporare, recalculat de către serviciile Comisiei pe baza informațiilor din program folosind metodologia convenită de comun acord.

ce vizează în principal sectorul construcțiilor, sectorul comerțului cu amănuntul, serviciile de sănătate și serviciile din sectorul public. Sunt în curs de examinare concurența din domeniul serviciilor de taxi și de transport, precum și liberalizarea farmaciilor, existând posibilitatea de a se adopta noi măsuri. Majorarea numărului procedurilor de achiziții publice în municipalități și regiuni este în curs de negociere cu autoritățile regionale și locale. În acest context, un comitet din cadrul guvernului a concluzionat recent că legislația daneză în materie de concurență trebuie consolidată și că nivelul actual al sancțiunilor aplicate în caz de încălcări este prea redus pentru a constitui o măsură disuasivă. Dat fiind că în cursul anului trecut au fost întreprinse doar un număr limitat de inițiative concrete în acest domeniu, sunt necesare măsuri suplimentare pentru a putea aborda în mod adecvat această provocare.

(12) Astfel cum s-a confirmat în analiza aprofundată realizată în temeiul articolului 5 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, în timp ce nivelul ridicat al datoriei brute a gospodăriilor este, într-o anumită măsură, un element structural al economiei daneze, activele gospodăriilor depășind considerabil datoriile acestora, există motive de preocupare privind nivelul ridicat al datoriei gospodăriilor întrucât se pare că evoluțiile de pe piața locuințelor au dus la o creștere a datoriei la un nivel peste cel care poate fi explicat prin factori structurali. Mai mult, componența împrumuturilor ipotecare s-a schimbat din 2003, împrumuturile cu rată variabilă și împrumuturile rambursate într-o singură tranșă câștigând tot mai mult în popularitate față de împrumuturile cu rată fixă. Prin urmare, în ceea ce privește un anumit nivel de îndatorare, gospodăriile sunt mai sensibile la creșterea ratelor dobânzii și la fluctuațiile prețurilor proprietăților decât erau acum un deceniu. Acest lucru creează riscuri mai mari în ceea ce privește stabilitatea financiară și economică. În Danemarca, au fost întreprinse măsuri relevante pentru a elimina punctele vulnerabile ale sistemului de ipoteci. În plus, Ministerul Întreprinderilor și Creșterii Economice analizează, în prezent, distribuția activelor și pasivelor între gospodării și vulnerabilitatea lor potențială în cazul a diverse șocuri economice. Cu toate acestea, ar trebui, de asemenea, avute în vedere și măsuri pentru a preveni evoluțiile prociclice de pe piața imobiliară pe termen mediu, de preferință prin realinierea valorii impozitului pe proprietate la valorile reale de pe piață. Eliminarea plafonului pentru creșterea anuală a impozitului municipal pe valoarea terenurilor ar putea, de asemenea, preveni viitoare efecte prociclice. Astfel de măsuri ar trebui introduse treptat, ținând seama de necesitatea actuală de a stabiliza piața locuințelor.

(13) Danemarca și-a asumat o serie de angajamente în cadrul Pactului euro plus. Aceste angajamente, precum și punerea în aplicare a angajamentelor prezentate în 2011, se referă la stimularea ocupării forței de muncă, îmbunătățirea competitivității, sporirea sustenabilității finanțelor publice și consolidarea stabilității financiare. Comisia a evaluat punerea în aplicare a angajamentelor din cadrul Pactului euro plus. Rezultatele acestei evaluări au fost luate în considerare la elaborarea recomandărilor.

(14) În contextul semestrului european, Comisia a efectuat o analiză cuprinzătoare a politicii economice a Danemarcei. A evaluat Programul de convergență și Programul național de reformă și a prezentat o analiză aprofundată. Comisia a ținut seama nu numai de relevanța acestora pentru o politică fiscală și socioeconomică sustenabilă în Danemarca, ci și de conformitatea acestora cu normele și orientările UE, având în vedere necesitatea de a consolida guvernanța economică globală a Uniunii Europene prin oferirea unei contribuții la nivelul UE la deciziile naționale viitoare. Recomandările sale emise în cadrul semestrului european sunt reflectate în recomandările (1) - (5) de mai jos.

(15) În lumina acestei evaluări, Consiliul a examinat Programul de convergență al Danemarcei și avizul[9] său este reflectat îndeosebi în recomandarea (1) de mai jos.

(16) În lumina rezultatelor analizei aprofundate realizate de Comisie și a acestei evaluări, Consiliul a examinat Programul național de reformă pe 2012 al Danemarcei și Programul de convergență al Danemarcei. Recomandările sale emise în temeiul articolului 6 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 se reflectă în special în recomandările (3), (4) și (5) de mai jos,

RECOMANDĂ ca Danemarca să întreprindă acțiuni în perioada 2012-2013 astfel încât:

1. Să pună în aplicare strategia bugetară prevăzută, pentru a asigura o corecție a deficitului excesiv până în 2013 și a realiza efortul anual de ajustare structurală mediu specificat în recomandările Consiliului în cadrul procedurii de deficit excesiv. Ulterior, să asigure un efort de ajustare structurală adecvat pentru a realiza progrese suficiente în direcția îndeplinirii obiectivului bugetar pe termen mediu, inclusiv a îndeplinirii obiectivului de referință privind cheltuielile.

2. Să suplimenteze măsurile de consolidare a ofertei de forță de muncă pe termen lung, prin reforma sistemului de pensii de invaliditate și printr-o mai bună orientare a sistemelor de ocupare a forței de muncă subvenționate (sistemul de locuri de muncă flexibile – *flex job*) către persoanele cu capacități reduse de muncă și prin îmbunătățirea inserției profesionale a migranților.

3. Să pună fără întârziere în aplicare măsurile anunțate, să îmbunătățească raportul cost-eficacitate al sistemului de învățământ, să reducă ratele abandonului școlar, în special în învățământul profesional, și să majoreze numărul stagiilor de ucenicie.

4. Să continue eforturile de eliminare a obstacolelor din calea concurenței, în special în cadrul serviciilor locale, în domeniul sectorului comerțului cu amănuntul și al construcțiilor, inclusiv printr-o mai mare deschidere a procedurilor municipale și regionale de achiziții publice de servicii către concurență și prin asigurarea faptului că sancțiunile prevăzute de legislația în domeniul concurenței au un caracter suficient de disuasiv.

5. Să aibă în vedere măsuri preventive suplimentare pentru a consolida stabilitatea pe termen mediu a pieței locuințelor și a sistemului financiar, inclusiv prin luarea în considerare a rezultatelor analizei efectuate în prezent de către Ministerul Întreprinderilor și Creșterii Economice privind distribuția activelor și pasivelor între gospodării și prin revizuirea valorii proprietăților și a sistemului municipal privind impozitul pe terenuri.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu
Președintele

[9] Emis în temeiul articolului 9 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului.